

Thành lập Giáo phận Tông tòa và Chính tòa Nha Trang: 60 năm phát triển

Với Sắc chỉ *Crescit Laetissimo* ký ngày 5/7/1957, Đức Giáo hoàng Piô XII đã ấn định lấy 3 tỉnh Khánh Hòa, Ninh Thuận (thuộc giáo phận Qui Nhơn) và Bình Thuận (thuộc giáo phận Sài Gòn) để thành lập giáo phận Tông tòa Nha Trang. Tân giáo phận được cắt đặt dưới sự cai quản của Đức cha Marcel Piquet Lợi, nguyên Giám mục giáo phận Qui Nhơn từ năm 1943. Lễ Chúa Lên Trời, 15/5/1958, Đức ông Giuse Caprio, Nhiếp chính Khâm sứ Tòa thánh đã chủ sự nghi thức thành lập giáo phận Tông tòa theo luật định. Đến ngày 15/9 cùng năm, Đức cha Piquet chính thức chuyển về cơ sở 22 Duy Tân, Nha Trang, nơi được chọn làm Tòa Giám mục; và cũng trong ngày đó, Đức cha khai giảng niên khóa đầu tiên của Tiểu chủng Viện Sao Biển, tại Thanh Hải (Đồng Đế). Song song với việc chuẩn bị nhân sự cho giáo phận non trẻ của mình, Đức cha Piquet còn thao thức khai mở và phát triển đời sống thánh hiến. Ngài sáng lập Dòng Khiết Tâm Đức Mẹ và chính thức mở lớp thanh tuyển đầu tiên vào ngày 15/9/1958. Tiếp đến, ngày 16/10/1959 Đức cha chủ sự nghi thức thánh hiến tu viện Dòng Chúa Cứu Thế tại Nha Trang. Cuối tháng 9/1960, Đan viện Cát Minh được thành lập với các nữ đan sĩ người Việt Nam và Pháp từ Đan viện Carmel Moulins (Pháp) trở về. Ngoài ra, còn có một số hội dòng đã hiện diện và hoạt động trong giáo phận từ nhiều năm trước, như các dòng nữ: Mến Thánh Giá Tân Bình (Nha Trang), Thánh Phaolô

thành Chartres, Đức Bà Truyền Giáo, Nữ Tử Bác Ái Vinh Sơn; và các dòng nam: Thánh Giuse, Phanxicô, La San, Đan viện Xitô Mỹ Ca...

Ngày 24/11/1960, Hàng Giáo phẩm Việt Nam được thành lập. Giáo phận Tông tòa Nha Trang trở thành giáo phận Chính tòa. Do đó, ngày 23/6/1961 Đức cha Piquet nhận Tòa tại nhà thờ Chính Tòa Kitô Vua, Nha Trang.

Trong hoàn cảnh của một giáo phận non trẻ, vị giám mục cùng với linh mục đoàn đã không mệt mỏi bắt tay vào công việc kiến thiết các cơ sở tôn giáo, cộng đoàn giáo xứ và các hoạt động xã hội, đặc biệt là giáo dục. Các giáo xứ di cư dần dần đi vào ổn định, đời sống đức tin được củng cố dẫu rằng những phương tiện vật chất còn rất đơn sơ và khiêm tốn. Sau chín năm với cương vị mục tử giáo phận Nha Trang, Đức cha Piquet đã được Chúa gọi về ngày 11/7/1966 trong sự quý mến và tiếc thương của đoàn chiên trong giáo phận. Ngài được an táng ngày 18/7/1966 bên sườn đồi nhà thờ Chính Tòa Nha Trang.

Đúng một năm sau, vào ngày 10/7/1967, Đức Tân Giám mục Phanxicô Xaviê Nguyễn Văn Thuận đã đến với giáo phận Nha Trang, mang theo một bầu không khí trẻ trung, năng động như chính khẩu hiệu giám mục Vui Mừng và Hy Vọng của ngài. Tiếp nối đường hướng của vị tiền nhiệm, Đức cha Phanxicô Xaviê đã liên tục mở rộng công việc đào tạo nhân sự. Các Tiểu Chủng viện Sao Biển, Chúa Chiên Lành, Tinh Hoa, Lâm Bích lần lượt đón nhận các ứng sinh, từ con số 200 lên đến 500 và các đại chủng sinh được gửi đi học các nơi cũng tăng nhanh, từ 42 lên 147. Các hội dòng cũng được ngài khuyến khích gửi nhân sự đi tu học

nhiều nơi trên thế giới. Đồng thời ngài cũng quan tâm đặc biệt đến hoạt động tông đồ giáo dân qua việc tổ chức các khóa huấn luyện Ban Hành giáo, Cursillos, Công lý và Hòa bình, Phong trào Focolare.

